

GENERALITZACIÓ ABUSIVA

Generalitzem quan ens agafem a un detall d'un fet, d'una situació o d'un concepte, augmentant-lo o reduint-lo forma abusiva. Per generalitzar n'hi ha prou amb usar paraules com “tot”, “res”, “sempre” o “mai”, que tenen una gran força emocional i persuasiva. El cervell humà no està preparat per afrontar l'infinit i es bloqueja quan s'usen mots de valor absolut aplicant-los a la vida real on difícilment les opinions tenen valors absoluts. Hi ha segurament molt poques coses que interessin “a tothom” o “a ningú”, que valguin “per sempre” o que no valguin “mai”...

A la vida real gairebé tot és parcial, poques coses són per sempre i la majoria de les situacions tenen remei i depenen de les circumstàncies. La fal·làcia per generalització abusiva es produeix quan s'estableix una conclusió a partir d'una base insuficient de dades. Com que veiem alguns casos que són similars tendim a establir una conclusió general per a tots els casos, sense adonar-nos que potser estem referint-nos a casos excepcionals o a un nombre relativament mínim.

De vegades també ens fixem només en un detall i el descontextualitzem dient “sempre passa el mateix!”. Paraules com “mai”, “sempre”, “tot”, “res”... tenen un gran valor emocional i persuasiu.

Frases com “Tothom ho fa”, “sempre s'ha fet així”, “mai s'hi ha negat ningú” o “mai s'ha fet d'una altra manera” són argumentativament sospitoses. Generalment qui les usa pretén evitar alguna pregunta o no vol canviar el seu punt de vista. Cal anar-hi amb compte.

Des del punt de vista de l'argumentació quan generalitzem resulta fàcil caure en quatre situacions complicades i errònies:

- 1.- Conclusió desmesurada.
- 2.- Fal·làcia “secundum quid”.
- 3.- Fal·làcia casuística.
- 4.- Fal·làcia de l'embut.

- Si la nostra generalització va més lluny del que autoritzen les dades, incorrem en una *fal·làcia de conclusió desmesurada*.
- Si neguem que les regles generals tinguin excepcions, o si apliquem una regla general a una excepció, cometem una *fal·làcia “secundum quid”*.
- Si rebutgem una regla general perquè hi ha excepcions, caiem en una *fal·làcia casuística*.
- Si rebutgem l'aplicació d'una regla apel·lant a excepcions infundades, incorrem en *fal·làcia de l'embut*.